

[Avaleht](#) > [Teie Õigused](#) > [Avalikud dokumendid](#)

Avalikud dokumendid

Avalike dokumentide määrus (määrus 2016/1191) võeti vastu 6. juulil 2016 ja seda kohaldatakse kõigis ELi riikides alates 16. veebruarist 2019. Määrusega lihtsustatakse teatavate avalike dokumentide ringlust.

Inimestel, kes elavad mõnes muus ELi riigis kui nende koduriik, tuleb sageli esitada avalik dokument selle ELi riigi ametiasutusele, kus nad elavad. Näiteks võib abiellumiseks olla vaja esitada sünnitõend või töö saamiseks karistusregistri väljavõte.

16. veebruarist 2019 kohaldatava avalike dokumentide määruse ([määrus 2016/1191](#)) eesmärk on vähendada bürokraatiat ja kulusid, millega kodanikud kokku puutuvad, kui neil on vaja esitada ühes ELi riigis teise ELi riigi väljastatud avalik dokument.

Enne määruse jõustumist tuli kodanikel teises liikmesriigis välja antud dokumendi ehtsuse kinnitamiseks sellele lisada tunnistus (apostill). Sageli oli vaja esitada ka kinnitatud ära kirja ja avaliku dokumendi tõlge.

Määrusega tehakse lõpp mitmele bürokratlilikule menetlusele.

- ELi riigi ametiasutused peavad nüüd aktsepteerima avalikke dokumente (näiteks sünnitõend, notari kinnitatud abielutõend, kohtuotsus) ja nende kinnitatud ära kirju, mille on välja andnud teise ELi riigi ametiasutused, ilma et neid oleks vaja apostillida.
- Määrusega kaotatakse kohustus, mille järgi pidid kodanikud esitama nii avaliku dokumendi originaali kui ka selle kinnitatud ära kirja. Kui ELi riik lubab originaali asemel esitada avaliku dokumendi kinnitatud ära kirja, peavad selle ELi riigi ametiasutused aktsepteerima selles ELi riigis väljastatud kinnitatud ära kirja, kus avalik dokument on välja antud.
- Määrusega kaotatakse kohustus, mille järgi pidid kodanikud esitama ka avaliku dokumendi tõlke. Kui avalik dokument ei ole koostatud dokumenti nõudva ELi riigi ühes ametlikus keeles, võivad kodanikud küsida ametiasutustelt mitmekeelset standardvormi, mis on kättesaadav kõigis ELi keeltes. Vormi võib lisada avalikule dokumendile, et vältida dokumendi tõlkimise vajadust. Kui kodanik esitab avaliku dokumendi koos mitmekeelse standardvormiga, võib vastuvõttev asutus nõuda avaliku dokumendi tõlget ainult erandjuhtudel. Kõiki mitmekeelseid standardvorme ei anta välja kõigis ELi riikides. Seda, milliseid vorme antakse välja konkreetses ELi riigis, saab kontrollida [siin](#).
- Kui selle ELi riigi ametiasutus, kuhu dokumendid esitatakse, nõuab kodaniku esitatud avaliku dokumendi kinnitatud tõlget, peab ta aktsepteerima ükskõik millises ELi riigis tehtud kinnitatud tõlget.

Määruses on võltsitud avalike dokumentide vastu kehtestatud ka kaitsemeetmed: kui ametiasutusel, kellele avalik dokument esitatakse, tekib selle ehtsuses põhjendatud kahtlus, on tal võimalik selle ehtsust kontrollida teises ELi riigis asuva väljaandva asutuse käest siseturu infosüsteemi (IMI) kaudu.

Määrus käsitleb avalike dokumentide ehtsust, kuid mitte nende õigusmõju teises ELi riigis. Avaliku dokumendi õigusmõju tunnustamine on endiselt reguleeritud selle ELi riigi õigusega, kus dokument esitatakse. Samas peavad ELi riigid riigisisest õigust kohaldades järgima Euroopa Liidus kodanike vaba liikumist käsitlevat Euroopa Liidu õigust ja sellega seotud Euroopa Liidu Kohtu kohtupraktikat.

Avalik dokument on ametiasutuse välja antud dokument, näiteks:

- kohtu või kohtuametniku välja antud dokument
- haldusdokument
- notariaaldokument
- eradokumendile kinnitatav ametlik tõend
- diplomaatiline ja konsulaardokument

Määrus reguleerib avalikke dokumente, mis on antud välja seoses järgmiste asjaoludega:

- sünd
- elusolek
- surm
- nimi
- abielu, sealhulgas abieluvõime ja perekonnaseis
- abielulahutus, lahuselu või abielu kehtetuks tunnistamine
- registreeritud kooselu, sealhulgas registreeritud koosellu astumise võime ja registreeritud kooselu staatus
- registreeritud kooselu lõpetamine, lahuselu või registreeritud kooselu kehtetuks tunnistamine
- vanemlus
- lapsendamine
- alaline asukoht ja/või elukoht
- kodakondsus
- karistusregistrikande puudumine
- õigus hääletada ja kandideerida kohalikel ja Euroopa Parlamendi valimistel

Avalike dokumentide tõlkena lisatavaid mitmekeelseid standardvorme võib taotleda seoses järgmiste asjaoludega:

- sünd
- elusolek
- surm
- abielu, sealhulgas abieluvõime ja perekonnaseis
- registreeritud kooselu, sealhulgas registreeritud koosellu astumise võime ja registreeritud kooselu staatus
- alaline asukoht ja/või elukoht
- karistusregistrikande puudumine

Mitmekeelsed standardvormid

[Siit](#) leiate igas ELi riigis ametiasutuste väljastatud mitmekeelsed standardvormid.

ELi riikide edastatud teave (määruse artikli 24 alusel)

[Siit](#) leiate ELi riikide edastatud teabe määruse rakendamise kohta ja eelkõige järgmise kohta:

- millis(t)es keel(t)es võib avaliku dokumendi esitada
- loetelu avalikest dokumentidest, millele saab mitmekeelset standardvormi lisada
- nimekiri isikutest, kes on kvalifitseeritud tegema kinnitatud tõlkeid
- asutused, kes võivad väljastada kinnitatud ärakirju
- teave kinnitatud tõlgete ja kinnitatud ärakirjade erijoonte kohta

Avalike dokumentide repositoorium

[Siit](#) leiate igas ELi riigis ametiasutuste väljastatud avalike dokumentide näidised.

Klõpsake [siia](#) (652 KB) , et näha iga ELi liikmesriigi määratud keskasutuste loetelu koos nende kontaktandmetega. Loetelus on juhul, kui määratud on rohkem kui üks keskasutus, kindlaks määratud ka see, milline keskasutus vastutab teiselt riigilt teabe saamise eest.

Viimati uuendatud: 05/11/2025

Käesolevat lehekülge haldab Euroopa Komisjon. Sellel veebisaidil avaldatud teave ei kajasta tingimata Euroopa Komisjoni ametlikku seisukohta. Komisjon ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud

teabe ega andmetega. Palun lugege õigusteabe viida alt ELi veebilehtede autoriõiguste eeskirjade kohta.